

Abdelouafi Bouaissa

managing director Klaas Puul Maroc (Tanger)

voorzitter Winning Wheels Foundation

VAN RESTSTROOM NAAR WAARDIGHEID

HOE EENVOUD EN SAMENWERKING IN TANGER ECHTE IMPACT CREËREN

Onlangs ontvingen wij in Tanger een Nederlandse delegatie bestuurders uit de sectoren zorg, welzijn en wonen. Tijdens hun bezoek aan Klaas Puul Maroc, de Marokkaanse tak van het Nederlandse familiebedrijf en seafoodproducent, en de projecten van de Winning Wheels Foundation ontstonden gesprekken die mij zijn bijgebleven, niet alleen over wat we doen, maar vooral over hoe we kijken.

“Wat wij als normaal beschouwen, is voor een ander juist betekenisvol.”

Tussen twee werelden

In mijn rol beweeg ik dagelijks tussen Nederland en Marokko. Juist dat maakt ontmoetingen waardevol. Je ziet hoe verschillend er naar dezelfde werkelijkheid wordt gekeken en hoe die perspectieven elkaar kunnen versterken. Ik heb geleerd om in die verschillen mijn eigen balans te vinden: de structuur en duidelijkheid die ik uit het westen ken, combineren met respect voor de waarden en normen van de mensen in Marokko. Wat mij daarbij helpt, is het besef dat je de ander niet altijd hoeft te begrijpen. Belangrijker is dat je luistert, de tijd neemt en oprechte aandacht hebt. Vanuit dat respect ontstaat verbinding en daar begint samenwerking.

Een moment dat me raakte

Een moment dat mij persoonlijk raakte, was toen Rayan van het Time Out-project voor de groep stond. In dit project werken jongeren tijdelijk in Marokko aan structuur en perspectief. Zelfverzekerd vertelde hij zijn verhaal aan de groep bestuurders. Juist omdat ik hem ook heb meegeemaakt toen hij nog onzeker naar Marokko kwam, maakte dat indruk. Nu sprak hij met overtuiging over zijn toekomst en zijn ambitie om een eigen onderneming te starten en noemde hij mij als voorbeeld. Dat moment ontroerde me. Het laat zien wat er mogelijk is wanneer iemand kansen krijgt én erkenning voor zijn talenten.

Wat we normaal vinden, is dat niet overal

Tijdens het bezoek werd zichtbaar hoe vanzelfsprekend bepaalde voorzieningen voor ons zijn geworden. Toegang tot hulpmiddelen, zorg en onderwijs is in Nederland goed georganiseerd, vaak zo goed dat we er niet meer bij stilstaan. In Marokko zie je direct wat er gebeurt als die structuren minder ontwikkeld zijn. Maar je ziet ook iets anders: oplossingen die dicht bij de praktijk liggen, en de bereidheid om met beperkte middelen toch iets te realiseren. Binnen de Winning Wheels Foundation werken wij met hergebruik van medische hulpmiddelen en schoolmaterialen. Wat in Nederland wordt afgeschreven, krijgt hier een tweede leven. Waar dit in Nederland als reststroom wordt gezien, wordt het hier direct waarde. Dat verschil in perspectief is misschien wel één van de belangrijkste lessen.

Waardig werk als fundament

Tijdens het bezoek aan Klaas Puul Maroc werd ook een ander aspect zichtbaar: de impact van werk en goede arbeidsomstandigheden. Binnen onze organisatie werken ruim 2.200 vrouwen onder stabiele omstandigheden. Werk biedt niet alleen inkomen, maar ook zelfstandigheid en perspectief. Wat de groep vooral opviel, was hoe direct zichtbaar de impact is. Waar wij dit zien als vanzelfsprekend goed werkgeverschap, werd het door de bezoekers juist zo benoemd. Dat zette mij aan het denken: wat wij als normaal beschouwen, is voor een ander juist betekenisvol.

De kracht van eenvoud

In de gesprekken kwam vaak de complexiteit van onze systemen naar voren: regelgeving, structuren en processen – nodig, maar soms ook belemmerend. Tegelijkertijd zagen we in Tanger dat impact soms juist ontstaat door eenvoud. Een rolstoel die opnieuw wordt ingezet. Een schoolbank die weer gebruikt wordt. Geen grote innovaties, maar directe verbeteringen in het dagelijks leven. Dat roept een vraag op die ik zelf ook meeneem: maken we oplossingen soms ingewikkelder dan nodig?

Zorg die dichtbij komt

Een belangrijk onderdeel van het bezoek was ons tandheelkundig project, in samenwerking met de Najib Foundation. Met Nederlandse vrijwillige tandartsen hebben we inmiddels drie projecten uitgevoerd, waarbij meer dan 360 kinderen en 180 medewerkers zijn geholpen, waaronder ook de kinderen van medewerkers van Klaas Puul Maroc. Voor veel van hen was dit de eerste kennismaking met mondzorg. Wat de groep vooral opviel, was hoe direct zichtbaar de impact is: geen lange trajecten, maar concrete interventies die direct verschil maken. Met een mobiele tandartsbus en twee mobiele units werken we aan structurele toegang tot zorg, juist daar waar die het hardst nodig is.

Van idee naar werkelijkheid

Ik loop al een aantal jaren met het idee om in Tanger een verzorgingshuis te realiseren – een idee dat nu steeds meer vorm krijgt. De behoefte is duidelijk. Veel Marokkaans-Nederlandse ouders leven tussen twee werelden. Ze hebben een band met Nederland, maar voelen zich emotioneel en cultureel verbonden met Marokko. Voor een groeiende groep ontstaat daardoor de vraag waar zij hun laatste levensfase willen doorbrengen.

In Marokko ontbreekt het vaak aan passende zorgvoorzieningen op het niveau dat zij gewend zijn, terwijl de wens om terug te keren groot is. Juist daar ligt een kans om zorg te bieden én een brug te slaan tussen twee systemen en culturen. Tot nu toe was dit vooral een ambitie. Het bezoek van deze groep kwam op een bijzonder moment. De gesprekken en reflecties gaven niet alleen erkenning, maar ook nieuwe energie en richting. De eerste concrete gesprekken zijn inmiddels gevoerd en we gaan doorpakken.

Wat ik meeneem

Het bezoek van deze groep was voor mij waardevol. Het bracht niet alleen andere perspectieven binnen, maar gaf ook ruimte voor echte gesprekken en reflectie. Het liet zien hoe waardevol het is om ervaringen te delen en vanuit verschillende werelden naar dezelfde vraagstukken te kijken. Wat ik meeneem, is dat impact vaak begint bij eenvoud en dat echte verandering ontstaat wanneer verschillende werelden elkaar weten te vinden en samen verantwoordelijkheid nemen. ○

